

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЖИТОМИРСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ІВАНА ФРАНКА
ІНСТИТУТ ГІДРОБІОЛОГІЇ НАН УКРАЇНИ
ІНСТИТУТ ЗООЛОГІЇ НАН УКРАЇНИ
ГІДРОЕКОЛОГІЧНЕ ТОВАРИСТВО УКРАЇНИ
УКРАЇНСЬКЕ НАУКОВЕ ТОВАРИСТВО ПАРАЗИТОЛОГІВ
ТЕРНОПІЛЬСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ
ВОЛОДИМИРА ГНАТЮКА
ЖИТОМИРСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРОЕКОЛОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

БІОЛОГІЧНІ ДОСЛІДЖЕННЯ – 2018

ЗБІРНИК НАУКОВИХ ПРАЦЬ

Житомир – 2018
ПП «Рута»

*Рекомендовано до друку вченою радою
Житомирського державного університету імені Івана Франка
(протокол №11 від 27 лютого 2018 року)*

Рецензенти:

Леонід Петрович Горальський - доктор ветеринарних наук, професор, завідувач кафедри анатомії та гістології Житомирського національного агроекологічного університету
Світлана Вікторівна Гордійчук – кандидат біологічних наук, доцент кафедри природничих та соціально-гуманітарних дисциплін, проректор з навчальної роботи Житомирського медичного інституту
Наталія Миколаївна Поліщук - кандидат педагогічних наук, старший викладач кафедри методики викладання навчальних предметів КЗ «Житомирського обласного інституту післядипломної педагогічної освіти» Житомирської обласної ради

Біологічні дослідження – 2018: Збірник наукових праць. – Житомир: ПП «Рута», 2018. – 442 с.

У збірнику подаються нові результати теоретичних, прикладних та науково-методичних досліджень провідних учених із широкого спектру біологічних проблем. Видання розраховане на студентів, аспірантів, вчителів, викладачів та науковців.

Редакційна колегія:

Шевчук Андрій Володимирович – в. о. ректора ЖДУ імені Івана Франка, к.істор.н., доц. (голова);
Акімов Ігор Андрійович – директор Інституту зоології імені І.І.Шмальгаузена НАНУ; чл.-кор. НАНУ, д.б.н. (співголова);
Афанасьєв Сергій Олександрович – директор Інституту гідробіології НАНУ, д.б.н., проф. (співголова);
Сейко Наталія Андріївна – проректор з наукової роботи ЖДУ імені Івана Франка, д.п.н., проф.;
Янович Лариса Миколаївна – проректор з навчальної роботи ЖДУ імені Івана Франка, д.б.н., доц.;
Романенко Віктор Дмитрович – академік НАНУ, д.б.н. Інститут гідробіології НАНУ;
Юришинець Володимир Іванович – заступник директора Інституту гідробіології НАНУ з наукової роботи, д.б.н.;
Романчук Людмила Донатівна – проректор з наукової роботи та інноваційного розвитку ЖНАЕУ, д. с.-г. н., проф.;
Романенко Олександр Вікторович – зав. кафедри біології Національного медичного університету імені О.О. Богомольця, чл.-кор. НАНУ, д.б.н., проф.;
Корнюшин Вадим Васильович – гол.н.с. відділу паразитології Інституту зоології імені І.І. Шмальгаузена НАНУ, д.б.н., проф.;
Межжерін Сергій Віталійович – зав. відділом еволюційно- генетичних основ систематики Інституту зоології імені І.І. Шмальгаузена НАНУ, д.б.н., проф.;
Грубіно Василь Васильович – зав. кафедри загальної біології та методики навчання природничих дисциплін Тернопільського національного університету імені Володимира Гнатюка, д.б.н., проф.;
Крот Юрій Григорович – пр.н.с. відділу екологічної фізіології водяних тварин Інституту гідробіології НАН України, к.б.н.;
Вискушенко Дмитро Андрійович – декан природничого факультету ЖДУ імені Івана Франка, к.б.н., доц.;
Кутек Тамара Борисівна – декан факультету фізичного виховання та спорту ЖДУ імені Івана Франка, доктор наук з фізичного виховання та спорту, проф.;
Стадниченко Агнеса Полікарпівна – зав. кафедри зоології, біологічного моніторингу та охорони природи ЖДУ імені Івана Франка, д.б.н., проф.;
Житова Олена Петрівна – зав. кафедри екології лісу та безпеки життєдіяльності ЖНАЕУ, д.б.н., доц.;
Киричук Галина Євгенівна – зав. кафедри ботаніки, біоресурсів та збереження біорізноманіття ЖДУ імені Івана Франка, д.б.н., проф.;
Гарбар Олександр Васильович – зав. кафедри екології та природокористування ЖДУ імені Івана Франка, д.б.н.;
Корнійчук Наталія Миколаївна – зав. кафедри медико-біологічних основ фізичного виховання та спорту ЖДУ імені Івана Франка, к.б.н., доц.;
Тарасова Юлія Вікторівна – доцент кафедри зоології, біологічного моніторингу та охорони природи ЖДУ імені Івана Франка, к.б.н.;
Шевчук Світлана Юріївна - доцент кафедри зоології, біологічного моніторингу та охорони природи ЖДУ імені Івана Франка, к.б.н.;
Андрійчук Тамара В'ячеславівна – старший викладач кафедри зоології, біологічного моніторингу та охорони природи ЖДУ імені Івана Франка, к.б.н.

Матеріали друкуються в авторській редакції. За достовірність фактів, власних імен та інші відомості відповідають автори публікації. Думка редакції може не збігатися із думкою авторів.

ЗМІСТ

СЕКЦІЯ 1. ЕКСПЕРИМЕНТАЛЬНА БОТАНІКА ТА ФІЗІОЛОГІЯ РОСЛИН

А.О. Ауман, Н.В. Мельниченко, Т.М. Настека, А.В. Кустовська ДОСЛІДЖЕННЯ ДЕРЕВНИХ ЛІКАРСЬКИХ РОСЛИН У ФІТОЦЕНОЗАХ КИЇВЩИНИ	14
Н.О. Бурмістрова СОРТИ <i>CHRYSANTHEMUM</i> × <i>HORTORUM</i> У ЕКСПОЗИЦІЯХ НАЦІОНАЛЬНОГО ДЕНДРОЛОГІЧНОГО ПАРКУ «СОФІЇВКА» НАН УКРАЇНИ	16
К.Р. Гетьман, Н.М. Журавель ДОСЛІДЖЕННЯ ІНВАЗІЙ ІНТРОДУКОВАНОГО ВИДУ БУР'ЯНУ БОРЩІВНИКА СОСНОВСЬКОГО (<i>HERACLEUM SOSNOWSKYI</i> MANDEN) ФЛОРИ КИЇВСЬКОЇ ОБЛАСТІ	18
І.В. Гончаровська, В.В. Кузнєцов, В.М. Галушко, Г.О. Антонюк ВОДНИЙ РЕЖИМ ОДНОРІЧНИХ ПАГОНІВ СОРТУ ВИДУБИЦЬКА ПЛАКУЧА І ГІБРИДІВ З ЇЇ УЧАСТЮ В ЗИМОВИЙ ПЕРІОД В УМОВАХ ЛІСОСТЕПУ УКРАЇНИ	20
О.В. Дикун, В.М. Жеребо ФІЗІОЛОГІЧНІ КРИТЕРІЇ ЕФЕКТИВНОСТІ ЗАСТОСУВАННЯ ГЕРБІЦИДІВ НА ПОСІВАХ СОЇ	23
О.І. Жук РОСТОВІ ПРОЦЕСИ У ПАГОНАХ ОЗИМОЇ ПШЕНИЦІ ТА ЇХ ЗНАЧЕННЯ ДЛЯ РЕАЛІЗАЦІЇ ПОТЕНЦІЙНОЇ ПРОДУКТИВНОСТІ	26
І.О. Зайцева ФОРМУВАННЯ АСИМІЛЯЦІЙНОГО АПАРАТУ ВИДІВ РОДУ <i>BUDDLEJA</i> L., ІНТРОДУКОВАНИХ У СТЕПОВЕ ПРИДНІПРОВ'Я	28
А.І. Ішук, Ж.В. Кононенко, О.О. Орлов РОЗРОБКА СОРБЕНТУ РОЗЧИНІВ КАЛІЮ НА ОСНОВІ СФАГНОВИХ МОХІВ	31
К.А. Кінь, С.В. Пида, О.С. Токарський ВПЛИВ СОЛЬОВОГО СТРЕСУ НА РОСТОВІ ПРОЦЕСИ НУТУ ЗВИЧАЙНОГО (<i>CICER</i> <i>ARIETINUM</i> L.)	32
О.Л. Кратюк ДО ПИТАННЯ ВИВЧЕННЯ ЕЛЕКТРОФІЗІОЛОГІЧНИХ ВЛАСТИВОСТЕЙ ДЕРЕВНИХ ПОРІД	34
К.П. Кукол, П.П. Пухтасевич, Н.А. Воробей ФОРМУВАННЯ СИМБІОТИЧНОГО АПАРАТУ ЛЮЦЕРНИ ПРИ ЇЇ ВИРОЩУВАННІ У ТРАВСОУМШІ ЗІ СТОКОЛОСОМ БЕЗОСТИМ НА ФОНІ РІЗНИХ НОРМ ФОСФОРНОГО ЖИВЛЕННЯ ТА ІНОКУЛЯЦІЇ <i>SINORHIZOBIVM MELILOTI</i>	36
Л.С. Кушнір, О.О. Орлов, Ж.В. Кононенко <i>ECHINOCYSTIS LOBATA</i> (MICHX.) TORR. & A.GRAY – НЕБЕЗПЕЧНИЙ ВИД-ТРАНСФОРМЕР У ЖИТОМИРСЬКОМУ ПОЛІССІ: ХОРОЛОГІЯ, БІЛОГІЧНІ ТА ЕКОЛОГІЧНІ ОСОБЛИВОСТІ	38
В.О. Лівкович, Г.В. Муж БІОІНДИКАЦІЯ ЗАБРУДНЕННЯ АТМОСФЕРНОГО ПОВІТРЯ ЗА СТАНОМ <i>PINUS</i> <i>SYLVESTRIS</i> L.	40
О.О. Орлов УНІКАЛЬНА ЗНАХІДКА ЛІНДЕРНІЇ ПРОСТЕРТОЇ (<i>LINDERNIA PROCUMBENS</i> (KROCK.) BORVÁS) (<i>SCROPHULARIACEAE</i>) У ЖИТОМИРСЬКІЙ ОБЛАСТІ	43
О.С. Попик, В.Г. Миколайчук СИНХРОНІЗАЦІЯ РОЗВИТКУ ВОВЧКА СОНЯШНИКОВОГО ТА СОНЯШНИКА ОДНОРІЧНОГО ПРИ ВИРОЩУВАННІ В ЗОНІ СУХОГО СТЕПУ УКРАЇНИ	45
К.В. Процишина ФІТОРЕГУЛЮЮЧА АКТИВНІСТЬ ВИДІВ РОСЛИН АДВЕНТИВНОЇ ФРАКЦІЇ УРБАНОФЛОРИ М. ЧЕРКАС	47
О.В. Сокол МІКРОСКОПІЧНА БУДОВА ЛИСТКІВ ВИДІВ РОДУ <i>ARCTIVM</i> L. ФЛОРИ УКРАЇНИ	50
О.Г. Соколовська-Сергієнко, Г.І. Поліщук, М.А. Зубар, О.О. Стасик ІНТЕНСИВНІСТЬ ФОТОСИНТЕЗУ ТА АКТИВНІСТЬ АНТИОКСИДАНТНИХ ФЕРМЕНТІВ У СОРТІВ ОЗИМОЇ ПШЕНИЦІ ЗА УМОВ ҐРУНТОВОЇ ПОСУХИ	51
О.Г. Усольцева ВИДИ РОДИНИ <i>AMARYLLIDACEAE</i> J.ST.-NIL. В КОЛЕКЦІЇ НАЦІОНАЛЬНОГО ДЕНДРОЛОГІЧНОГО ПАРКУ «СОФІЇВКА» НАН УКРАЇНИ	53
І.В. Чіков, К.В. Шульженко ВПЛИВ РІВНЯ ВОДИ НА РІСТ І РОЗВИТОК <i>ZANTEDESCHIA AETHIOPICA</i> (L.) SPRENG.	54
Т.В. Черненко, Н.М. Журавель ДОСЛІДЖЕННЯ ЦИТОСТАТИЧНОЇ АКТИВНОСТІ ЕКСТРАКТИВНИХ РЕЧОВИН СИРОВИНИ <i>TARAXACUM OFFICINALIS</i> L.	56
С.О. Четверня, О.П. Паламарчук, С.М. Лещенко ДОСЛІДЖЕННЯ ВИДІВ <i>SERRATULA CORONATA</i> L. ТА <i>SERRATULA TINCTORIA</i> L. В ПРИРОДНИХ МІСЦЕЗРОСТАННЯХ	59

В.В. Шевченко, О.Ю. Бондаренко	
ЗМІНИ ФОТОСИНТЕТИЧНОГО АПАРАТУ У СОРТІВ ОЗИМОЇ ПШЕНИЦІ РІЗНОЇ СТІЙКОСТІ ЗА ДІЇ ПОСУХИ	60
І. М. Шегада, В.М. Починок, Д.А. Кірізії	
ВПЛИВ УМОВ АЗОТНОГО ЖИВЛЕННЯ НА ФОТОСИНТЕЗ І ТРАНСПІРАЦІЮ У РІЗНИХ СОРТІВ ОЗИМОЇ ПШЕНИЦІ	62
Р.Л. Яворівський, І.В. Чендей	
ВИДОВИЙ СКЛАД <i>PTERIDOPHYTA</i> У ФЛОРИ БЕРЕЖАНСЬКОГО РАЙОНУ ТЕРНОПІЛЬСЬКОЇ ОБЛАСТІ	64
СЕКЦІЯ 2. ГЕНЕТИКА ТА СЕЛЕКЦІЯ РОСЛИН	
О.А. Бойка	
ВПЛИВ ОБРОБКИ КОЛХІЦИНОМ НА ПРОРОСТАННЯ НАСІННЯ ДЕЯКИХ КУЛЬТУР	66
О.А. Бойка	
ПОРІВНЯННЯ СОРТІВ ДЕКОРАТИВНОГО СОНЯШНИКУ ЗА МОРФОЛОГІЧНИМИ ОЗНАКАМИ	67
Н.С. Кожушко, Я. А. Завора	
РЕАКЦІЯ СЕЛЕКЦІЙНОГО МАТЕРІАЛУ КАРТОПЛІ НА РОЗМІР ПРИРОДНИХ ВТРАТ ПРИ ЗБЕРІГАННІ	68
М.А. Крижановська	
ВПЛИВ РІДКИХ КОНДИТЕРСЬКИХ АРОМАТИЗАТОРІВ НА ЧИСЕЛЬНІСТЬ <i>DROSOPHILA MELANOGASTER</i>	70
Е.Е. Мартыненко	
МИКОТРОФИЗМ РАЗНЫХ ОБРАЗЦОВ АРАХИСА КУЛЬТУРНОГО	73
С.І. Матковська	
ОСОБЛИВОСТІ УСПАДКУВАННЯ ГОСПОДАРСЬКО-ЦІННИХ ОЗНАК СОСНОЮ ЗВИЧАЙНОЮ (<i>PINUS SYLVESTRIS</i> L.)	74
S.V. Sukhar, Yu.O. Kumanska	
INFLUENCE OF GROWTH REGULATORS ON THE FORMATION OF STEM'S HEIGHT, SPROUTS OF FIRST AND SECOND ORDER OF MEDICAL SURGERY'S PLANTS	76
СЕКЦІЯ 3. ЛАНДШАФТНИЙ ДИЗАЙН ТА ДЕКОРАТИВНЕ РОСЛИННИЦТВО	
Н.А. Андрух, В.Ф. Горобець	
ОСОБЛИВОСТІ ВЕГЕТАТИВНОГО РОЗМНОЖЕННЯ РОСЛИН РОДУ <i>HEUCHERA</i> L.	78
І.В.Бойко	
ТІНЕВИТРИВАЛІ ТРАВ'ЯНИСТІ БАГАТОРІЧНИКИ У НАЦІОНАЛЬНОМУ ДЕНДРОЛОГІЧНОМУ ПАРКУ «СОФІЇВКА» НАН УКРАЇНИ	80
Л.В. Вегера, В.Д. Мазуренко	
ВПЛИВ ЕКОЛОГІЧНИХ УМОВ НА СТІЙКІСТЬ САДІВ РОДОДЕНДРОНІВ В УМОВАХ ІНТРОДУКЦІЇ	82
І.Л. Дениско, О.К. Мороз	
СТІЙКІСТЬ ҐРУНТОПОКРИВНИХ ТРОЯНД ПРОТИ ХВОРОБ І ШКІДНИКІВ	84
І.П. Діденко	
ВИКОРИСТАННЯ ПРЕДСТАВНИКІВ РОДУ <i>GERANIUM</i> L. В ОЗЕЛЕНЕННІ	86
А.О. Загорулько	
ДЕНДРОФЛОРА ПАРКІВ ХЕРСОНУ	88
Т.Д. Ковальчук	
ВИКОРИСТАННЯ ВИДІВ РОДУ <i>RHUS</i> L. В ОЗЕЛЕНЕННІ	90
М. С. Неткал, І. О. Полякова	
ВИКОРИСТАННЯ <i>LINUM THRASICUM</i> У ДЕКОРАТИВНОМУ ОЗЕЛЕНЕННІ	92
О.Д. Тимченко, Н.Б. Тарасюк	
НАРЦИСИ ДЛЯ ЛАНДШАФТНОГО ДИЗАЙНУ	93
С.О. Яковлева-Носарь, О.К. Жуган	
СТВОРЕННЯ САДКА В СТИЛІ КАНТРИ ЗА УМОВ ПІВДЕННОГО СХОДУ УКРАЇНИ	94
СЕКЦІЯ 4. ЗООЛОГІЯ ТА ЕКОЛОГІЯ ТВАРИН	
Т.В. Андрійчук, Л.М. Янович, А.П. Вискушенко	
СПІВВІДНОШЕННЯ СТАТЕЙ <i>VIVIPARUS VIVIPARUS</i> (LINNAEUS,1758) У ВОДОЙМАХ УКРАЇНИ	97
О.В. Білоцерківська, В.І. Русинов	
КОНТРОЛЬ ЧИСЕЛЬНОСТІ ШКІДНИКІВ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ УГІДЬ І ЇХНІХ ЗАПАСІВ	98

О.М. Василенко ВПЛИВ ТРЕМАТОДНОЇ ІНВАЗІЇ НА ШВИДКІСТЬ ДОБОВОЇ АСИМІЛЯЦІЇ КОРМУ СТАВКОВИКІВ	100
М.Ф. Весельський МАТЕРІАЛИ ДО ВИВЧЕННЯ СИЧИКА - ГОРОБЦЯ В УМОВАХ ЖИТОМИРСЬКОЇ ОБЛАСТІ	102
Д.А. Вискушенко, О.В. Вискушенко ОСОБЛИВОСТІ УТРИМАННЯ АКВАРІУМНИХ РИБ В УМОВАХ ШКІЛЬНОГО КУТОЧКА ЖИВОЇ ПРИРОДИ	105
М.В. Волосач ДОПОЛНЕННЯ К ФАУНЕ МИНЕРОВ-ФИЛЛОБИОНТОВ СЕМЕЙСТВА AGROMYZIDAE (DIPTERA) БЕЛАРУСИ	106
Н.В. Воронова, В.В. Горбань, В.А. Богаткіна ВПЛИВ ЕКОЛОГІЧНИХ ЧИННИКІВ НА РОЗВИТОК ІКСОДОВИХ КЛІЩІВ (РОД. IXODIDAE) В УМОВАХ ЗАПОРІЗЬКОЇ ОБЛАСТІ	108
А.С. Гороховська, В.Г. Миколайчук ПОШИРЕННЯ ПІВДЕННОАМЕРИКАНСЬКОЇ ТОМАТНОЇ МОЛІ (<i>TUTA ABSOLUTA</i> MEYR.) НА ТЕРИТОРІЇ МИКОЛАЇВСЬКОЇ ОБЛАСТІ	109
Г.Г. Гуштан РІЗНОМАНІТТЯ УГРУПОВАНЬ ПАНЦІРНИХ КЛІЩІВ (ACARI: ORIBATIDA) ЛУЧНИХ ЕКОСИСТЕМ БАСЕЙНІВ РІЧОК ЛАТОРИЦЯ ТА БОРЖАВА	111
К. В. Гуштан РІЗНОМАНІТТЯ УГРУПОВАНЬ АМФІБОТИЧНИХ КОМАХ (INSECTA: ЕРНЕМЕРОПТЕРА, ПЛЕСОРТЕРА, ODONATA) БАСЕЙНІВ РІК ЛАТОРИЦЯ ТА БОРЖАВА	112
М.І. Демідова, Р.К. Мельниченко ПРО НОВУ ЗНАХІДКУ ПАРТЕНОГЕНЕТИЧНИХ СКЕЛЬНИХ ЯЩІРОК РОДУ <i>DAREVSKIA</i> , ІНТРОДУКОВАНИХ НА ЖИТОМИРЩИНІ	114
О.Ф. Дунаєвська МОРФОМЕТРИЧНІ ОСОБЛИВОСТІ СЕЛЕЗІНКИ ЖАБИ ОЗЕРНОЇ ЖИТОМИРЩИНИ	116
З.И. Иззатуллаев ИТОГИ ИЗУЧЕНИЯ ФАУНИСТИЧЕСКОГО СПЕКТРА ВОДНЫХ МОЛЛЮСКОВ СРЕДНЕЙ АЗИИ	117
О.В. Іщук ДИНАМІКА ПОПУЛЯЦІЇ ЗАЙЦЯ РУСАКА (<i>LEPUS EUROPAEUS</i>) В МЕЖАХ МИСЛИВСЬКО-РИБАЛЬСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА ТОВ «МИСЛИВСЬКО-РИБАЛЬСЬКИЙ КЛУБ «ЯСТРУБ-2008»	120
Ю.О. Коваленко ВПЛИВ АЛОХТОННОГО АЗОТУ НА АКТИВНІСТЬ АМІНОТРАНСФЕРАЗ ТА ЛУЖНОЇ ФОСФАТАЗИ ПЛІТКИ ЗВИЧАЙНОЇ (<i>RUTILUS RUTILUS</i> L.)	122
О.О. Колодюк, Т.В. Єрмошина СУЧАСНИЙ СТАН МАЛАКОЦЕНОЗІВ РІЧКИ ЛІСОВА	123
В.С. Костюк, О.В. Гарбар, С.В. Межжерін, Н.С. Кадлубовська СТАН ПОПУЛЯЦІЇ РІЧКОВИХ РАКІВ ТА ШЛЯХИ ЗБІЛЬШЕННЯ ЇХ ЧИСЕЛЬНОСТІ В БАСЕЙНІ РІЧКИ ПРИП'ЯТЬ	126
І.Ю. Коцюба ГЕНЕТИЧНА ТА МОРФОЛОГІЧНА СТРУКТУРА ВИДУ <i>DENDRODRILUS RUBIDUS</i> (SAVIGNY, 1826) (LUMBRICIDAE) В МЕЖАХ УКРАЇНИ	128
О.Ю. Круглова, О.В. Синчук К ИЗУЧЕНИЮ ГРУППИРОВOK <i>HARMONIA AXYRIDIS</i> (PALLAS, 1773) (COLEOPTERA, СОССИНЕЛЛИДАЕ) В БЕЛАРУСИ: СООТНОШЕНИЕ ПОЛОВ И ИЗМЕНЧИВОСТЬ РИСУНКА ПЕРЕДНЕСПИНКИ В ЗАВИСИМОСТИ ОТ ПОЛА	130
Є.О. Кустовський, Я. Б. Волощук, Т.М. Настека, О.Т. Лагутенко ПОПУЛЯЦІЇ АМФІБІЙ З РОДУ <i>RANA</i> У ВОДОЙМАХ УРБООСЕРЕДОВИЩА (НА ПРИКЛАДІ М. КИЄВА)	132
Т.В. Салій, Л.П. Кузьменко ЦІКАВІ ВИПАДКИ ГНІЗДУВАННЯ ПЛИСКИ БІЛОЇ (<i>MOTACILLA ALBA</i>) НА ЧЕРНІГІВЩИНІ	135
Н.М. Макарова ОСОБЛИВОСТІ ЕКОЛОГІЇ ПОПУЛЯЦІЙ <i>ESPERIANA ESPERI</i> (FERUSSAC, 1823) НА ТЕРИТОРІЇ УКРАЇНИ	137
К.В. Олехнович, М.К. Пацюк ФАУНА ГОЛИХ АМЕБ ЛІСОВИХ ЗОН ЖИТОМИРСЬКОЇ ОБЛАСТІ	139
І.О. Першко ДО ПИТАННЯ КАРІОЛОГІЇ ПРЕДСТАВНИКІВ РОДУ <i>LITHOGLYPHUS</i> (MOLLUSCA: GASTROPODA: PECTINIBRANCHIA: LITHOGLYPHIDAE) ФАУНИ УКРАЇНИ	141

Т.В. Пінкіна ФУНКЦІОНАЛЬНІ ЗРУШЕННЯ В ОРГАНІЗМІ МОЛЮСКІВ ЗА ВПЛИВУ ІОНІВ ВАЖКИХ МЕТАЛІВ	142
М.В. Причена ОСОБЛИВОСТІ ВИДОВОГО СКЛАДУ ВОДНО-БОЛОТЯНИХ ПТАХІВ УРБАНІЗОВАНИХ ТЕРИТОРІЙ НА ПРИКЛАДІ ОЗЕР КИЄВА	145
Н.С. Рафальська, А.М. Гарлінська, О.М. Алпатова ГЕНЕТИЧНІ ОСОБЛИВОСТІ НУТРІЇ (<i>MYOCASTOR COYRUS</i>)	147
А.С. Рогинский, О.Р. Александрович, С.В. Буга ПОВРЕЖДЕННОСТЬ ЛИСТОВЫХ ПЛАСТИНОК КАШТАНА КАШТАНОВОЙ МИНИРУЮЩЕЙ МОЛЬЮ В ЗЕЛЕНЫХ НАСАЖДЕНИЯХ г. СЛУПСКА (ПОМОРСКОЕ ВОЕВОДСТВО)	149
О.В. Синчук, Д.А. Гончаров ХАРАКТЕРИСТИКА МИН ЛИЧИНОК ЛИПОВОЙ МОЛИ-ПЕСТРЯНКИ (<i>LEPIDOPTERA, GRACILLARIIDAE</i>) РАЗНЫХ ВОЗРАСТОВ	151
Ю.В. Тарасова, Л.Є. Астахова, Л.А. Васільєва ТРЕМАТОДОФАУНА СТАВКОВИКА ВЕЛИКОГО ТА ЛУНКИ РІЧКОВОЇ ЦЕНТРАЛЬНОГО ПОЛІССЯ	152
В.П. Ходзінський ПРО ЗАБАРВЛЕННЯ ХУТРА КРОТА ЗВИЧАЙНОГО (<i>TALPA EUROPAEA</i> L., 1758)	154
О.М. Хоптинець СПОСТЕРЕЖЕННЯ ЗА ГНІЗДУВАННЯМ ОКРЕМИХ ВИДІВ СОКОЛОПОДІБНИХ І СОВ	156
М.І. Федючка, Т.М. Коткова ПРОЕКТУВАННЯ БІОТЕХНІЧНИХ СПОРУД З МЕТОЮ ЗМІЦНЕННЯ КОРМОВОЇ БАЗИ ДЛЯ ОЛЕНЯ ЄВРОПЕЙСЬКОГО БЛАГОРОДНОГО (<i>CERVUS ELAPHUS</i>)	159
С.Ю. Шевчук, Н.В. Сингаївська, В.І. Гульчевський ГЕТЕРОТРОФНІ ДЖГУТИКОВІ РІЧКИ УЖ	160
М.О. Штогрин, М.А. Троцюк, А.О. Штогун, І.Я. Довганюк ФАУНА НАЦІОНАЛЬНОГО ПРИРОДНОГО ПАРКУ «КРЕМЕНЕЦЬКІ ГОРИ» ТА ОСНОВНІ БІОТЕХНІЧНІ ЗАХОДИ ЩОДО ЇЇ ОХОРОНИ	162
К.П. Щокіна, В.І. Русинів ВПЛИВ ДОМІШОК ЧЕРВОНОГО МЕЛЕНОВОГО ПЕРЦЮ В ПШЕНИЦІ НА ЖИТТЄДІЯЛЬНІСТЬ ДОВГОНОСИКА КОМІРНОГО	164

СЕКЦІЯ 5. ГІДРОБІОЛОГІЯ

Н.К. Блінова ВПЛИВ МІДІ І ЦИНКУ НА РОЗВИТОК ОРГАНІВ ХЕМОРЕЦЕПЦІЇ У ЛИЧИНОК ТРАВ'ЯНОЇ КРЕВЕТКИ	167
Ю.М. Воліков ОЦІНКА ЕКОЛОГО-САНИТАРНОГО СТАНУ ДЕЯКИХ ВОДНИХ ОБ'ЄКТІВ М. КИЄВА ЗА ПОКАЗНИКАМИ ЛІТОРАЛЬНИХ УГРУПОВАНЬ МАКРОЗООБЕНТОСУ	168
В.С. Гриневич, Ю.С. Шелюк РІЗНОМАНІТТЯ ФІТОПЛАНКТОНУ ВОДНО-БОЛОТНОГО УГІДДЯ ГОРОХІВКА (ОВРУЦЬКИЙ Р-Н, ЖИТОМИРСЬКА ОБЛ)	171
Г.В. Іванович РАСПРЕДЕЛЕНИЕ ОРГАНИЧЕСКОГО ВЕЩЕСТВА ПРИ РАЗЛОЖЕНИИ ШТОРМОВЫХ ВЫБРОСОВ НА ПЕСЧАНОЙ СУПРАЛИТОРАЛИ В ОДЕССКОМ РЕГИОНЕ. ПОЛЕВОЙ ЭКСПЕРИМЕНТ	172
Т.І. Івусь РЕСУРСНЕ ЗНАЧЕННЯ МАКРОФІТІВ МАЛИХ РІЧОК ПОНИЗЗЯ ДЕСНИ	174
І.І. Ігнатенко ВМІСТ МОЛІБДЕНУ У ВОДІ ТА ДОННИХ ВІДКЛАДАХ ОЗЕРА ВЕРБНОГО	176
Н.І. Корево, В.П. Гандзюра КОЛИВАННЯ ПРОДУКЦІЙНИХ ПОКАЗНИКІВ РИБ У ТОКСИЧНОМУ СЕРЕДОВИЩІ	177
О. В. Кравцова ПЕРВИННА ПРОДУКЦІЯ ВОДОЙМ М. КИЄВА НА ПРИКЛАДІ ОЗЕРА ОПЕЧЕНЬ ІІ	180
Д.П. Ларіонова, О.А. Давидов АВТОХТОННІ КОМПОНЕНТИ ОЗЕРА ВЕРБНЕ	181
І.М. Любиченко, А.П. Стадниченко, В.К. Гирин ЗАЛЕЖНІСТЬ ВЕЛИЧИНИ СЕРЕДНЬОДОБОВОГО РАЦІОНУ ВИТУШКИ РОГОВОЇ (<i>MOLLUSCA, GASTROPODA, PULMONATA, BULINIDAE</i>) ВІД ТРИВАЛОСТІ УМОВ ДЕСИКАЦІЇ	183

<i>А.С. Люля, А.А. Жукова</i>	ОСНОВНЫЕ СТРУКТУРНЫЕ ПОКАЗАТЕЛИ ДОННЫХ ОТЛОЖЕНИЙ ОЗЕРА НАРОЧЬ	184
<i>М.Г. Мардаревич, І.М. Баширова</i>	ФІЗІОЛОГІЧНІ ПОКАЗНИКИ <i>DREISSENA POLYMORPHA</i> (PALLAS) В УМОВАХ ПІДВИЩЕНИХ ТЕМПЕРАТУР ВОДНОГО СЕРЕДОВИЩА	187
<i>М.Г. Мардаревич, А.Б. Ковальчук</i>	ВПЛИВ АНТРОПОГЕННОГО ЗАБРУДНЕННЯ НА ОДНОКЛІТИННИХ ГІДРОБІОНТІВ: ІНФУЗОРІЯ ТУФЕЛЬКА (<i>PARAMESCIUM CAUDATUM</i>), ХЛАМІДОМОНАДА (<i>CHLAMYDOMONAS PULVICULUS</i>), ЕВГЛЕНА ЗЕЛЕНА (<i>EUGLENA VIRIDIS</i>) РІЧКИ БУНІВ	188
<i>В.П. Нехрещенко, Л.А. Константиненко</i>	СТРУКТУРА ДОМІНУВАННЯ КРУГОВІЙЧАСТИХ ІНФУЗОРІЙ Р. ДЕРЕВИЧКИ	190
<i>В. П. Осипенко, Т. В. Євтух</i>	РЕЗУЛЬТАТИ ДОСЛІДЖЕННЯ РОЗПОДІЛУ РОЗЧИНЕНИХ ОРГАНІЧНИХ РЕЧОВИН У ВОДІ ОЗЕРА ВЕРБНОГО (м. КИЇВ)	192
<i>О.О. Пасічна, О.М. Арсан, Л.О. Горбатюк, М.О. Платонов, С.П. Бурмістренко, О.О. Годлевська</i>	НАКОПИЧЕННЯ ВАЖКИХ МЕТАЛІВ ВОДЯНИМИ МАКРОФІТАМИ КАНІВСЬКОГО ВОДОСХОВНИЩА ЗА УМОВ ВПЛИВУ МЕГАПОЛІСУ	195
<i>Л.Я. Плескач</i>	МОНІТОРИНГ СТАНУ ВОДНИХ ОБ'ЄКТІВ ДЕНДРОПАРКУ «ОЛЕКСАНДРІЯ» ЗА ВМІСТОМ ОСНОВНИХ ЗАБРУДНЮЮЧИХ РЕЧОВИН	196
<i>Т.С. Рыбка</i>	ПАРАЗИТИЧЕСКИЕ ГРИБЫ ПРЕСНОВОДНОГО ЗООПЛАНКТОНА В РАЗНОТИПНЫХ ВОДНЫХ ОБЪЕКТАХ	198
<i>Є. В. Старосила</i>	СТАН МОДЕЛЬНИХ ЕКОСИСТЕМ УРБОЛАНДШАФТУ ЗА ПОКАЗНИКАМИ БАКТЕРІОЦЕНОЗУ	199
<i>Н.П. Чужма</i>	САПРОБІОЛОГІЧНА ХАРАКТЕРИСТИКА ВИРОЩУВАЛЬНИХ СТАВІВ ЗА УМОВ ЗАСТОСУВАННЯ ДЛЯ ЇХ УДОБРЕННЯ БІОГУМУСУ ТА СУСПЕНЗІЇ ХЛОРЕЛИ	201
СЕКЦІЯ 6. МІКРОБІОЛОГІЯ ТА ВІРУСОЛОГІЯ		
<i>А.М. Дауди</i>	ДОСЛІДЖЕННЯ АНТИБАКТЕРІАЛЬНИХ ВЛАСТИВОСТЕЙ ЛЕКТИНІВ ТА ОЛІЙ <i>ARMENIACA</i> <i>VULGARIS</i> LAM.	204
<i>О.П. Житова, Л.В. Бездітко, В.М. Пазич</i>	МОНІТОРИНГ АФРИКАНСЬКОЇ ЧУМИ СЕРЕД ПОПУЛЯЦІЇ ДИКИХ І СВІЙСЬКИХ СВИНЕЙ	206
<i>Копча Н.М.</i>	ФЕРМЕНТАТИВНА АКТИВНІСТЬ БАКТЕРІЙ-АСОЦІАНТІВ РОСИН РОДІВ <i>KLEBSIELLA</i> ТА <i>PSEUDOMONAS</i> ЗА ПЕСТИЦИДНОГО НАВАНТАЖЕННЯ	208
<i>Д.В. Лосєва, О.В. Вашкевич</i>	КИШКОВА МІКРОБІОТА – ОСНОВНА ТЕРАПЕВТИЧНА МІШЕНЬ ДЛЯ ЛІКУВАННЯ МЕТАБОЛІЧНОГО СИНДРОМУ	211
<i>Н.В. Ткачук, К.О. Гаркавенко</i>	БАКТЕРІЇ РОДУ <i>CLOSTRIDIUM</i> ЯК УЧАСНИКИ ПОШКОДЖЕННЯ МАТЕРІАЛІВ	213
СЕКЦІЯ 7. СТІЙКІСТЬ ТА РОЗВИТОК ЕКОСИСТЕМ		
<i>О.Ю. Андрєєва, О.П. Житова</i>	ДИНАМІКА ЛЬОТУ ЗАХІДНОГО ТРАВНЕВОГО ХРУЩА В УМОВАХ ЖИТОМИРСЬКОГО ПОЛІССЯ	216
<i>Ю.Л. Антіпова</i>	ПРЕДСТАВНИКИ РОДУ <i>ULMUS</i> L. У СКЛАДІ РОСЛИННИХ УГРУПОВАНЬ ВІДВАЛІВ ТА КАР'ЄРІВ КРЕМЕНЧУЦЬКОГО ПРИДНІПРОВ'Я (ПОЛТАВСЬКА ОБЛАСТЬ)	217
<i>Л.М. Белей, Л.П. Куців</i>	СТАРОВІКОВІ МІШАНІ ЛІСИ ПРАВОГО БЕРЕГА РІЧКИ ПРУТ (ПІДЛІСНІВСЬКЕ ПІДВ КАРПАТСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО ПРИРОДНОГО ПАРКУ)	219
<i>О.В. Гарбар, Л.І. Ворончук</i>	БІОІНДИКАЦІЙНА ОЦІНКА ВПЛИВУ ЕЛЕКТРОМАГНІТНОГО ВИПРОМІНЮВАННЯ ВИСОКОВОЛЬТНОЇ ЛІНІЇ НА КОМПЛЕКСИ ДОЩОВИХ ЧЕРВІВ АНТРОПОГЕННИХ ЕКОСИСТЕМ	220
<i>Н.В. Драган, Ю.В. Пидорич, Н.М. Дойко</i>	ОСОБЛИВОСТІ АНОМАЛЬНОГО ВСИХАННЯ ЯСЕНА ЗВИЧАЙНОГО В ДЕНДРОПАРКУ «ОЛЕКСАНДРІЯ» НАН УКРАЇНИ	223

Н.В. Загороднюк ДО БРЮФЛОРИ ЛІСОВИХ НАСАДЖЕНЬ ПІВДНЯ УКРАЇНИ: МОХОПОДІБНІ ПАМ'ЯТКИ ПРИРОДИ «ДЕРЕВОСТІЙ АКАЦІЇ БІЛОЇ» (ХЕРСОНСЬКА ОБЛАСТЬ)	225
О. М. Климчик РОЗВИТОК МІСТА І ЗБЕРЕЖЕННЯ УРБОБІОТИ	227
В.В. Конішук, С.І. Коваль НАСЛІДКИ ВПЛИВУ ЗМІН КЛІМАТУ НА ВРОЖАЙНІСТЬ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ КУЛЬТУР	228
О.В. Корольова ПОРІВНЯЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА ВИДОВОГО СКЛАДУ ЛОКУЛОАСКОМІЦЕТІВ (DOTHIDEOMYCETES) ШТУЧНИХ ТА ПРИРОДНИХ ЛІСОВИХ НАСАДЖЕНЬ СТЕПОВОЇ ЗОНИ УКРАЇНИ	231
М.М. Світельський ФЕНОЛОГІЧНІ СПОСТЕРЕЖЕННЯ ТА ПРОХОДЖЕННЯ ФАЗ РОСТУ І РОЗВИТКУ ВАЛЕРІАНИ ЛІКАРСЬКОЇ В УМОВАХ ПОЛІССЯ УКРАЇНИ	233
Ю.В. Шкилюк, І.В. Хом'як ЕКОЛОГОЦЕНОТИЧНИЙ ПРОФІЛЬ РІЧКИ ТЕТЕРІВ НА МЕЖІ ПОЛІССЯ І ЛІСОСТЕПУ	235
М.С. Якуба, Н.М. Цветкова КРУГООБІГ ХРОМУ У БАЙРАЧНИХ БІОГЕОЦЕНОЗАХ ДНІПРОПЕТРОВЩИНИ	236

СЕКЦІЯ 8. АНАТОМІЯ, ФІЗІОЛОГІЯ ТА ЕКОЛОГІЯ ЛЮДИНИ

Д.О. Білокур, В.І. Шейко ОСОБЛИВОСТІ ІНТЕНСИВНОСТІ ЕЛЕКТРИЧНОЇ АКТИВНОСТІ КОРИ ГОЛОВНОГО МОЗКУ У ОСІБ ЖІНОЧОЇ СТАТІ З ТЕРИТОРІЙ ПОСИЛЕНОГО РАДІОЕКОЛОГІЧНОГО КОНТРОЛЮ ЯМПІЛЬСЬКОГО РАЙОНУ СУМСЬКОЇ ОБЛАСТІ	239
О.С. Волошин ОСОБЛИВОСТІ ПЕРЕБІГУ НЕРВОВИХ ПРОЦЕСІВ В ОСІБ З РІЗНИМ КОНСТИТУЦІЙНИМ ТИПОМ	240
Ю.В. Загайкан, О.Б. Спринь, О.М. Криль ДОСЛІДЖЕННЯ СЕНСОМОТОРНИХ РЕАКЦІЙ У СЕНСОРНОДЕПРИВОВАНИХ ДІТЕЙ	242
Ю.І. Колесник ПОКАЗНИКИ УВАГИ КОРОТКОЗОРИХ ОСІБ НА ФОНІ ПРОЦЕСІВ ГАЛЬМУВАННЯ	245
О.І. Уваєва, О.О. Кравчук ОСОБЛИВОСТІ ФУНКЦІОНУВАННЯ ПЕЧІНКИ У ЛЮДЕЙ РІЗНОГО ВІКУ ЖИТОМИРСЬКОГО РЕГІОНУ	246
Н.В. Могіна, Л.Г. Бондаренко ОЦІНКА ВПЛИВУ ПАЛІННЯ НА ОРГАНІЗМ ПІДЛІТКІВ	249
О.С. Павлович, А.Г. Моренко ТОПОГРАФІЧНІ ЗМІНИ ПОТУЖНОСТІ β -КОЛИВАНЬ ЕЕГ У ЧОЛОВІКІВ І ЖІНОК ІЗ РІЗНИМ ПРОФІЛЕМ АСИМЕТРІЇ ПІД ЧАС ОБРОБКИ РИТМІЧНИХ ПАТЕРНІВ	250
И.В. Рассоха, Е.В. Кравченко ОСНОВНЫЕ АСПЕКТЫ ПСИХОФИЗИОЛОГИЧЕСКОЙ АДАПТАЦИИ СТУДЕНТОВ К ОБУЧЕНИЮ В ВЫСШЕМ УЧЕБНОМ ЗАВЕДЕНИИ	252
С.Д. Сібаров, О.Б. Спринь ФУНКЦІОНАЛЬНА АСИМЕТРІЯ ПІВКУЛЬ ГОЛОВНОГО МОЗКУ	253
К.С. Соколов, М.Г. Мардаревич ВПЛИВ АЛЕРГЕНІВ НА СТАН ЗДОРОВ'Я НАСЕЛЕННЯ	255
І.С. Чернуха, А.М. Ляшевич АНДРОГЕНИ І ПАТОЛОГІЇ ГЕПАТОБІЛІАРНОЇ СИСТЕМИ	256

СЕКЦІЯ 9. БІОХІМІЯ ТА МОЛЕКУЛЯРНА БІОЛОГІЯ

И.Н. Аллаярова, А.А. Реут БИОХИМИЧЕСКАЯ ХАРАКТЕРИСТИКА НЕКОТОРЫХ ВИДОВ КОЛОКОЛЬЧИКОВ ПРИ ИНТРОДУКЦИИ НА ЮЖНОМ УРАЛЕ	259
В.С. Васильченко, О.Б. Кучменко ЯКІСНИЙ СТАН ЛІПОПРОТЕЇНІВ ЗА АРТЕРІАЛЬНОЇ ГІПЕРТЕНЗІЇ	261
В.В. Івчук, Т.А. Ковальчук БІОЛОГІЧНІ МАРКЕРИ В ДІАГНОСТИЦІ ХРОНІЧНОГО ОБСТРУКТИВНОГО ЗАХВОРЮВАННЯ ЛЕГЕНЬ ПРОФЕСІЙНОЇ ЕТІОЛОГІЇ	262
Д.И. Лавриеня О БЕЛКОВОМ СОСТАВЕ ЯДА НЕКОТОРЫХ ВИДОВ ШМЕЛЕЙ ПОЛУЧЕННЫХ МЕТОДОМ ЭЛЕКТРОФОРЕЗА	264

Н. А. Симонова, О. Б. Мехед КОМБІНОВАНИЙ ВПЛИВ КСЕНОБИОТИКІВ НА ВМІСТ ПРОДУКТІВ ПЕРЕКИСНОГО ОКИСНЕННЯ ЛІПІДІВ В ТКАНИНАХ КОРОПА ЛУСКАТОГО	266
А.С. Ткаченко, М.О. Ткаченко МОРФОЛОГІЧНЕ ТА БІОХІМІЧНЕ ПІДТВЕРДЖЕННЯ РОЗВИТКУ ЗАПАЛЕННЯ ПРИ ПЕРОРАЛОГІЧНОМУ ВЖИВАННІ ХАРЧОВОЇ ДОБАВКИ E407a ЛАБОРАТОРНИМИ ТВАРИНАМИ	268
Р.С. Шулинский, В.А Астравович, Я.В. Ковалев ИЗМЕРЕНИЕ АКТИВНОСТИ ФЕРМЕНТОВ СИСТЕМЫ ДЕТОКСИКАЦИИ У ЛАБОРАТОРНЫХ ЛИНИЙ ТЛЕЙ <i>MYZUS PERSICAE</i> ПОДВЕРГНУТЫХ ИНСЕКТИЦИДНОЙ ОБРАБОТКЕ	269
СЕКЦІЯ 10. МЕДИЧНА БІОЛОГІЯ	
П.М. Воронцов, И.В. Вишнякова, Е.М. Самойлова ИССЛЕДОВАНИЕ БИОСОВМЕСТИМОСТИ МЕТАЛЛИЧЕСКИХ ИМПЛАНТАТОВ С РАЗЛИЧНЫМИ ПОКРЫТИЯМИ В КУЛЬТУРЕ ФИБРОБЛАСТОВ КРЫС	272
П.М. Воронцов, И.В. Вишнякова, Е.М. Самойлова ИССЛЕДОВАНИЕ ДЕЙСТВИЯ ХОЛОДА НА КУЛЬТУРУ МЕЗЕНХИМАЛЬНЫХ СТЕЛОВЫХ КЛЕТОК КОСТНОГО МОЗГА КРЫС	274
В.М. Глазович, М.Г. Мардаревич ГРУДОТЕРАПІЯ ЯК МЕТОД ЛІКУВАННЯ ПЕРИТОНІТУ У ДІТЕЙ	275
Н.І. Джуренко, І.В. Коваль, О.В. Семено, Л.В. Лобач ДОСЛІДЖЕННЯ <i>Inula helenium</i> L. КОЛЕКЦІЙНОГО ФОНДУ НАЦІОНАЛЬНОГО БОТАНІЧНОГО САДУ ім. М.М. ГРИШКА НАН УКРАЇНИ	276
Н.В. Лебединець, Л.В. Кизима СУЧАСНІ АСПЕКТИ ТУБЕРКУЛЬОЗНОЇ ЕПІДЕМІЧНОЇ СИТУАЦІЇ НА КИЇВЩИНІ	278
С.П. Машковська, Н.І. Джуренко, Л.В. Лобач БІОЛОГІЧНІ ОСОБЛИВОСТІ <i>CALENDULA OFFICINALIS</i> L. В НАЦІОНАЛЬНОМУ БОТАНІЧНОМУ САДУ ім. М.М. ГРИШКА НАН УКРАЇНИ	281
А.В. Паламарчук, М.Г. Мардаревич НЕКОНТРОЛЬОВАНИЙ ВПЛИВ ГОРМОНАЛЬНИХ ПРЕПАРАТІВ, ВВЕДЕНИХ ТВАРИНАМ, НА ОРГАНІЗМ ЛЮДИНИ	282
І. В. Христюк, О. А. Сорочинська НЕВРОЛОГІЧНІ РОЗЛАДИ У ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ	284
СЕКЦІЯ 11. КЛІНІЧНА МЕДИЦИНА	
П.М. Воронцов, О.М. Сльота, В.С. Гусак ПЕРЕБІГ МЕТАБОЛІЧНИХ ПРОЦЕСІВ У ЕКСПЕРИМЕНТАЛЬНИХ ЩУРІВ ПРИ ЗАСТОСУВАННІ НАТИВНИХ ТА ДЕПРОТЕЇНІЗОВАНИХ КСЕНОТРАНСПЛАНТАТІВ	286
К.С. Гальчин ОСОБЛИВОСТІ ПЕРЕБІГУ ДИТЯЧОГО АУТИЗМУ	287
С.М. Гришук ЗНАЧЕННЯ ВАКЦИНАЦІЇ ВІД ПАПІЛОМАВІРУСНОЇ ІНФЕКЦІЇ ДЛЯ ЗАПОБІГАННЯ РАКУ ШІЙКИ МАТКИ	289
О.Є. Губанов, І.О. Погоріла ЛОАОЗ - НЕБЕЗПЕЧНЕ ТА НАЙМЕНШ ВИВЧЕНЕ ЗАХВОРЮВАННЯ СЕРЕД ФІЛЯРІОЗІВ	291
Е. Іманов, Я.П. Труба, І.В. Дзюрий, О.І. Плиська, В.В. Лазоришинець ЛІКУВАННЯ КРИТИЧНОЇ КОАРКТАЦІЇ АОРТИ У НОВОНАРОДЖЕНИХ І НЕМОВЛЯТ	293
Н.М. Корнійчук, Г.І. Ямкова, А.А. Гирина ПОШИРЕНІСТЬ АРТЕРІАЛЬНОЇ ГІПЕРТЕНЗІЇ СЕРЕД ДОРΟΣЛОГО НАСЕЛЕННЯ ЖИТОМИРЩИНИ	295
А.М. Ляшевич, І.С. Чернуха РОЛЬ ХОЛЕСТЕРОЛУ В РОЗВИТКУ ПАТОЛОГІЇ ГЕПАТОБІЛІАРНОЇ СИСТЕМИ	298
А.І. Оніщенко ДІАГНОСТИЧНЕ ЗНАЧЕННЯ ІНТЕРЛЕЙКІНУ-8 ПРИ ХРОНІЧНОМУ ПОЛІПОЗНОМУ РИНОСИНУСИТІ	299
З.В. Павроз, М.Г. Мардаревич ПРИЧИНИ СЕРЦЕВО-СУДИННИХ ЗАХВОРЮВАНЬ ТА СПОСОБИ ЇХ ПРОФІЛАКТИКИ	301
І. О. Погоріла, Ю. В. Куц, М. О. Козик СУЧАСНІ ПОГЛЯДИ НА ЛІКУВАННЯ ТРИПЛ-НЕГАТИВНОГО РАКУ МОЛОЧНОЇ ЗАЛОЗИ	302
І.О. Погоріла, Н.С. Риженко, М. О. Козик РОЛЬ ТАУ-БІЛКІВ В ХВОРОБІ АЛЬЦГЕЙМЕРА	303
Л.Б. Харченко, О.А Удовиченко, И.В. Кадошникова, А.И. Плиська, И.Д. Шкробанець, В.В. Лазоришинець ДОПОЛНИТЕЛЬНЫЕ МЕТОДЫ СКРИНИНГОВЫХ ИССЛЕДОВАНИЙ ДЛЯ ОЦЕНКИ ФУНКЦИОНАЛЬНОГО СОСТОЯНИЯ ЗРИТЕЛЬНОГО АНАЛИЗАТОРА У ШКОЛЬНИКОВ	305

<i>Л.М. Янович, Л.В. Корінна, Д.В. Шевчук, Б.О. Данко, В.О. Міщенко, Л.К. Познякова, Т.С. Грішина, О.Д. Шевчук</i> ВАКЦИНАЦІЯ - СУЧАСНИЙ СТАН ПИТАННЯ	307
--	-----

СЕКЦІЯ 12. ІМУНОЛОГІЯ

<i>О.Г. Лановенко, Д.О. Паніна</i> ЕПІДЕМІОЛОГІЯ ОНКОЛОГІЧНИХ ЗАХВОРЮВАНЬ У ХЕРСОНСЬКІЙ ОБЛАСТІ	309
<i>В.Л. Соколенко, С.В. Соколенко</i> ПОРУШЕННЯ ІНТЕГРАТИВНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ІМУНО-НЕЙРОЕНДОКРИННОГО ГОМЕОСТАЗУ У МЕШКАНЦІВ ТЕРИТОРІЙ, ЗАБРУДНЕНИХ РАДІОНУКЛІДАМИ	311

СЕКЦІЯ 13. БІОТЕХНОЛОГІЯ

<i>М.П. Бурій, Ю.Т. Конечний, С.І. Шикула, В.Р. Гамада, Р.Т. Конечна, В.П. Новіков</i> ПЕРСПЕКТИВИ ВВЕДЕННЯ В КУЛЬТУРУ <i>IN VITRO</i> <i>GLAUCIUM FLAVUM</i>	313
<i>К.М. Власенко, О.В. Кузнецова, Я.В. Степневська</i> ДОСЛІДЖЕННЯ ВПЛИВУ ІОНІВ Fe ²⁺ НА СИНТЕЗ ЛЕТКИХ ЗАПАШНИХ СПОЛУК ШТАМОМ ГРИБА <i>Pleurotus ostreatus</i> (Jacq.:Fr.) Kumm. ІВК-551	314
<i>Н.А. Воробей, К.П. Кукол, Л.А. Кудрявченко</i> ІНОВАЦІЙНІ ПІДХОДИ В ЗАБЕЗПЕЧЕННІ РОСЛИН ЕКОЛОГІЧНО БЕЗПЕЧНИМ ДЖЕРЕЛОМ АЗОТУ	317
<i>І.С. Замбрібори, О.Л. Шестопал, М.С. Бойко</i> СКРИНІНГ ЧУТЛИВОСТІ ЯРИХ ТА ОЗИМИХ СОРТІВ ПШЕНИЦІ ТВЕРДОЇ ДО АНДРОГЕНЕЗУ <i>IN VITRO</i>	319
<i>М.А. Капустин, А.С. Чубарова, В.П. Курченко, А.М. Бондарук, Л.Н. Журихіна, В.Г. Цыганков</i> ПОЛУЧЕНИЕ НАНОСТРУКТУР КУРКУМИНОИДОВ И ФЕРУЛОВОЙ КИСЛОТЫ С НАТИВНЫМ И МОДИФИЦИРОВАННЫМ БЕТА-ЦИКЛОДЕКСТРИНОМИ ОЦЕНКА ИХ ТЕРМОСТАБИЛЬНОСТИ	320
<i>О.С. Лисенко, Д.О. Зубов, Р.Г. Васильєв, Р.О. Павлішин</i> ВПЛИВ ІОНІВ ЦИНКУ І МІДІ НА АКТИВНІСТЬ МЕЗЕНХІМАЛЬНИХ СТОВБУРОВИХ КЛІТИН	323
<i>Х.В. Лупій, В.С. Микитюк, Х.В. Костик, Р.Т. Конечна, С.В. Хом'як, Р.О. Петріна</i> ДОСЛІДЖЕННЯ АНТИОКСИДАНТНИХ ВЛАСТИВОСТЕЙ ЕКСТРАКТІВ ЛІКАРСЬКОЇ СИРОВИНИ ТА КАЛУСНИХ БІОМАС ЛІКАРСЬКИХ РОСЛИН	325
<i>Р.В. Облап, Н.Б. Новак, Р.А. Голубець, В.Д. Ример</i> РОЗРОБКА ТА ВАЛІДАЦІЯ МЕТОДУ ВИЗНАЧЕННЯ ТРАНСГЕННОЇ ДНК З ПИЛКУ МЕДУ	326
<i>Р.О. Петріна, В.П. Новіков, З.В. Губрій, Б.В. Ільків</i> РОЗРОБКА ТЕХНОЛОГІЇ ОДЕРЖАННЯ ЕКСТРАКТІВ КАЛУСНОЇ БІОМАСИ РОСЛИН, ЯКІ МІСТЯТЬ СЕРЦЕВІ ГЛІКОЗИДИ	327
<i>К.Ю. Покойовець, О.О. Росик, Н.М. Грегірчак</i> ПОКРИТТЯ З ПРОБІОТИЧНОЮ ЗАКВАСКОЮ ДЛЯ ВИРОБІВ ХЛІБОПЕКАРСЬКОЇ ПРОМИСЛОВОСТІ	329
<i>Е.А. Українець, Н.Н. Грегірчак</i> ФАКТОРЫ РИСКА КОНДИТЕРСКИХ ИЗДЕЛИЙ	330
<i>М.Ю. Хольба, І.О. Погоріла</i> ГІГІЄНІЧНЕ ЗНАЧЕННЯ ГМО	332
<i>А.С. Чубарова, А.Е. Гилевская, Е.Э Карнович, М.А. Капустин, В.П. Курченко</i> ВЛИЯНИЕ ОБРАБОТКИ РАСТВОРОМ ХИТОЗАНА НА ОРГАНОЛЕПТИЧЕСКИЕ СВОЙСТВА И ЛЕЖКОСТЬ ПЛОДОВ ВИНОГРАДА	334

СЕКЦІЯ 14. ІСТОРІЯ БІОЛОГІЇ, ІСТОРІЯ МЕДИЦИНИ

<i>А.М. Коньков</i> АРНОЛЬД ДЕ ВІЛЛАНОВА І ЙОГО «САЛЕРНСЬКИЙ КОДЕКС ЗДОРОВ'Я»	337
--	-----

СЕКЦІЯ 15. СУЧАСНІ ПРОБЛЕМИ ПАРАЗИТОЛОГІЇ

<i>Р.Р. Драб, І.В. Гуцук, Р.В. Сафонов, О.В. Бялковський, В.І. Гуцук</i> БІОЛОГІЯ ПЕРЕНОСНИКА МАЛЯРІЇ ТА ЙОГО ВЗАЄМВІДНОСИНИ З ЛЮДИНОЮ В УМОВАХ РІВНЕНСЬКОЇ ОБЛАСТІ	339
<i>Д.А. Єрмоменко</i> СЕЗОННА ДИНАМІКА ВИДОВОГО СКЛАДУ ТА ПОКАЗНИКІВ ІНВАЗІЇ РІЗНИХ ВИДІВ РИБ МОНОГЕНЕЯМИ (PLATYHELMINTHES, MONOGENEA) ЗА СПІЛЬНОГО МЕШКАННЯ У ВОДОЙМАХ	340

О.О. Шлапак РЕАКЦІЯ ГУМОРАЛЬНОГО ІМУНІТЕТУ КОРОПОВИХ РИБ НА ВПЛИВ ЕКТО- ТА ЕНДОПАРАЗИТІВ	342
--	-----

СЕКЦІЯ 16. ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ ТА ОХОРОНА НАВКОЛИШНЬОГО СЕРЕДОВИЩА

І.В. Бесарабчук РОЛЬ ЗАЛІЗНИЧНОГО ТРАНСПОРТУ У ПОШИРЕНІ АДВЕНТИВНИХ ВИДІВ РОСЛИН НА ТЕРИТОРІЇ М. ЛУЦЬКА (ВОЛИНСЬКА ОБЛАСТЬ)	345
О.В. Василюк ЗАПОВІДНА СПРАВА НА ЖИТОМИРЩИНІ У ПЕРІОД РОБОТИ УКРАЇНСЬКОГО КОМІТЕТУ ОХОРОНИ ПАМ'ЯТОК ПРИРОДИ (1926-1939)	346
О.В. Василюк ПЕРША ІНІЦІАТИВА СТВОРЕННЯ ПАМ'ЯТОК ПРИРОДИ НА ЖИТОМИРЩИНІ	349
Г.А. Гачайли, І.В. Хом'як ЕКОЛОГО-ЦЕНОТИЧНА ХАРАКТЕРИСТИКА РУДЕРАЛЬНИХ УГРУПОВАНЬ КЛАСУ <i>ARTEMISIETEA VULGARIS</i> R.Tx 1950 МІСТА ЖИТОМИР	351
А.І. Дворецький, О.В. Севериновська, В.П. Стусь, Л.А. Байдак ЕКОЛОГІЧНИЙ СТАН ЗОНИ УРАНОДОБУВНОЇ ПРОМИСЛОВОСТІ ПРИДНІПРОВ'Я	352
В.І. Дорохов СУЧАСНІ СПОСОБИ ПЕРЕРОБКИ ТВЕРДИХ ПОБУТОВИХ ВІДХОДІВ	354
Л.В. Калашнікова РАРИТЕТНІ ЕФЕМЕРОЇДИ КОЛЕКЦІЇ ДЕНДРОПАРКУ «ОЛЕКСАНДРІЯ» НАН УКРАЇНИ	356
В.В. Коніщук, Н.М. Мельник ПОЖЕЖІ НА ТОРФ'ЯНИХ ПОЛЯХ І ЗАХОДИ ЇХ УПЕРЕДЖЕННЯ	358
В.М. Кочет ЧУЖОРІДНІ ВИДИ ТВАРИН ЯК СУТТЄВА ЗАГРОЗА УСТАЛЕНОМУ ФУНКЦІОНУВАННЮ ОСОБЛИВО ОХОРОНЮВАНИХ ТЕРИТОРІЙ ТА ОКРЕМИХ ЇЇ КОМПОНЕНТІВ	360
О.Ю. Марущак, О.С. Оскирко, О.В. Василюк, Г.О. Коломицев ДОЛИНА РІЧКИ ДЕРКУЛ ЯК ПЕРСПЕКТИВНИЙ ОБ'ЄКТ СМАРАГДОВОЇ МЕРЕЖІ ЛУГАНСЬКОЇ ОБЛАСТІ	362
Л.М. Махinya, О.М. Струменська, В.М. Гнатенко, Н.П. Ковальська НЕВИСНАЖЛИВЕ ВИКОРИСТАННЯ ТА ОХОРОНА РЕСУРСІВ ВИДІВ РОДУ <i>VIDENS</i> В УКРАЇНИ	364
Л.О. Перепелиця, Б.А. Добровольський ОЦІНКА МІГРАЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ ІОНІВ ВАЖКИХ МЕТАЛІВ У СИСТЕМІ ВОДА –ДОННІ ВІДКЛАДИ (НА ПРИКЛАДІ Р. КАМ'ЯНКА)	366
І.В. Присяжнюк, Р.К. Мельниченко РЕЗУЛЬТАТИ АНАЛІЗУ ВМІСТУ ПЕСТИЦИДІВ У ВОДІ, ГРУНТІ, СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКІЙ ПРОДУКЦІЇ ЖИТОМИРЩИНИ	368
В.М. Скробала ЕКОГРАМИ ЛІСОВОЇ РОСЛИННОСТІ	370
О.В. Трифонов, С.Е. Головатий БИООБРАСТАНІЕ ВОДОТОКОВ И ПЕРСПЕКТИВЫ ЕГО ИСПОЛЬЗОВАНИЯ ДЛЯ ОЧИСТКИ ГОРОДСКОГО ПОВЕРХНОСТНОГО СТОКА ОТ ТЯЖЕЛЫХ МЕТАЛЛОВ	372
Н.М. Шиян <i>DROSERA FILIFORMIS</i> Raf. – ПРИКЛАД УМИСНОЇ ІНТРОДУКЦІЇ ВИДУ НА КИЇВСЬКОМУ ПОЛІССІ	375
А.Т. Melnyk, М.М. Курук PHYTOSANITARY MONITORING FOR ALTERNARIA BLIGHT SPREADING IN THE AREA OF CHERNIVTSI REGION	376

СЕКЦІЯ 17. БІОЛОГІЧНА ТА ЕКОЛОГІЧНА ОСВІТА

Р.А.Валерко ТИПИ ЕКОЛОГІЧНОЇ СВІДОМОСТІ, ПРИТАМАННІ МОЛОДІ М. ЖИТОМИР	379
О.М. Данилків, Т.В. Михальська ПРОБЛЕМА АЛКОГОЛІЗМУ У ПІДЛІТКІВ	381
Н.В. Доценко, Ю.З. Боруцька ПЕРСПЕКТИВНІСТЬ ЕКОЛОГІЧНОГО МАРШРУТУ “ГЕОЛОГІЧНА ПАМ'ЯТКА ПРИРОДИ “МЕДОВА ПЕЧЕРА” – ЛІСОВИЙ ЗАКАЗНИК “ЧОРТОВІ СКЕЛІ” У ФОРМУВАННІ ЕКОЛОГО-ОСВІТНЬОГО ПОТЕНЦІАЛУ УЧНІВСЬКО-СТУДЕНТСЬКОЇ МОЛОДІ	383

<i>Д.І. Зінченко, І.В. Хом'як</i> ВПЛИВ ПРИРОДНИХ ЛАНДШАФТІВ ЦЕНТРАЛЬНОГО ПОЛІССЯ НА ПСИХОЕМОЦІЙНУ СФЕРУ ЛЮДИНИ	386
<i>А.Е. Курова, Р.П. Власенко, О.А. Сорочинська</i> ЗМІСТ ТА ЗАВДАННЯ ЕКОЛОГІЧНОГО ВИХОВАННЯ ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ В УМОВАХ ДНЗ	387
<i>Г.Л. Лєндєнєвова, Р.Л. Яворівський</i> ДОСЛІДНИЦЬКА РОБОТА З УЧНЯМИ ЯК ВАЖЛИВА СКЛАДОВА БІОЛОГІЧНОЇ ОСВІТИ	389
<i>В.В. Лисенко, Р.П. Власенко, О.А. Сорочинська</i> ЗАСОБИ ОЗНАЙОМЛЕННЯ ДІТЕЙ СТАРШОГО ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ З ЛІКАРСЬКИМИ РОСЛИНАМИ	391
<i>С.М. Смирнова, В.М. Смирнов, А.О. Кухарська</i> ЕКОЛОГІЧНА СВІДОМІСТЬ ТА КУЛЬТУРА ШКОЛЯРА	393
<i>В.В. Танська</i> ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНЬОГО ВЧИТЕЛЯ БІОЛОГІЇ ДО ЕКОЛОГІЧНОЇ ОСВІТИ СТАРШОКЛАСНИКІВ	394
<i>Б.В. Шевчик, Л.О. Шевчик</i> ІНТЕГРАЦІЯ РЕЛІГІЙНИХ ЕЛЕМЕНТІВ В СИСТЕМІ ЕКОЛОГІЧНОЇ ОСВІТИ	396
СЕКЦІЯ 18. МЕДИКО-ПЕДАГОГІЧНІ АСПЕКТИ ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ І СПОРТУ	
<i>О.О. Виноградов, О.І. Гузєва, Д.О. Сінакова</i> ГІПОКСИЧНЕ ТРЕНУВАННЯ, ЯК ЗАСІБ ПРОФІЛАКТИКИ ПЕРЕТРЕНОВАНOSTІ ТА РЕАБІЛІТАЦІЇ СПОРТСМЕНІВ	399
<i>Д.І. Голуб, В.К. Шаверський</i> ПІДВИЩЕННЯ ПОКАЗНИКІВ ТЕХНІЧНОЇ ПІДГОТОВКИ ГАНДБОЛІСТІВ	401
<i>А.П. Денисовець, Є.П. Козак</i> ДОСЛІДЖЕННЯ РІВНЯ ФІЗИЧНОЇ ПІДГОТОВЛЕНOSTІ ГРАВЦІВ РІЗНИХ ІГРОВИХ АМПЛУА У ВОЛЕЙБОЛІ	403
<i>П.А. Єременко</i> ДОСЛІДЖЕННЯ ЖИТТЄВИХ ПОКАЗНИКІВ ТА ФІЗИЧНОЇ ВИТРИВАЛОСТІ НЕТРЕНОВАНИХ ЛЮДЕЙ ЮНАЦЬКОГО ВІКУ	406
<i>В.О. Жамардїй</i> ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ВИКОРИСТАННЯ ЗАСОБІВ ФІТНЕСУ В ПОЗАНАВЧАЛЬНІЙ ДІЯЛЬНОСТІ СТУДЕНТСЬКОЇ МОЛОДІ	408
<i>М.З. Крук, А.П. Денисовець</i> ОСОБЛИВОСТІ ПЕДАГОГІЧНОГО КОНТРОЛЮ У СПОРТІ	409
<i>Т.В. Мацапура, А.З. Крук</i> ОЗДОРОВЧЕ ПЛАВАННЯ ЯК ЗАСІБ РЕАБІЛІТАЦІЇ ДЛЯ ЛЮДЕЙ ІЗ ПОРУШЕННЯМИ У РОБОТІ СЕРЦЕВО-СУДИННОЇ ТА ДИХАЛЬНОЇ СИСТЕМ	411
<i>О.В. Ободзінська, О.О. Пантус, Н.Ю. Сергєєва</i> СКАНДИНАВСЬКА ХОДЬБА ЯК ЗАСІБ ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ СТУДЕНТІВ СПЕЦІАЛЬНОЇ МЕДИЧНОЇ ГРУПИ	414
<i>П.Д. Плахтїй, Є.П. Козак, А.П. Денисовець</i> ВПЛИВ ДОЗОВАНИХ РЕГІОНАЛЬНИХ НАВАНТАЖЕНЬ ЦИКЛІЧНОГО ХАРАКТЕРУ НА ПЕРЕРОЗПОДІЛ ТЕМПЕРАТУРИ ШКІРИ ВОЛЕЙБОЛІСТІВ	417
<i>О.В. Шаверська, М.П. Саранча</i> ТЕХНІЧНІ ЗАСОБИ ДЛЯ УДОСКОНАЛЕННЯ ПІДГОТОВКИ ВОЛЕЙБОЛІСТІВ	418
СЕКЦІЯ 19. МЕТОДИКА ВИКЛАДАННЯ ДИСЦИПЛІН ПРИРОДНИЧОГО ЦИКЛУ	
<i>Ю.В. Бабич, Л.А. Константиненко</i> ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ ЯК ФОРМА ОРГАНІЗАЦІЇ НАВЧАЛЬНО-ВИХОВНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ	421
<i>О.В. Баєва, М.І. Мариненко, І.О. Жирякова, Г.В. Вишнякова, Н.Ю. Лебедєва</i> ФОРМУВАННЯ ФАХОВИХ КОМПЕТЕНЦІЙ МАЙБУТНІХ ЛІКАРІВ ПРИ ВИВЧЕННІ МІКРОБІОЛОГІЇ, ВІРУСОЛОГІЇ ТА ІМУНОЛОГІЇ	422
<i>Ю.Ю. Барановська, Ю.С. Шелюк, І.А. Шинкаренко</i> ВИКОРИСТАННЯ АСОЦІАТИВНИХ СХЕМ (КЛАСТЕРІВ) НА УРОКАХ БІОЛОГІЇ	425
<i>С.Л. Геля, Л.О. Перепелиця</i> ПРОФІЛЬНІ КЛАСИ БІОЛОГІЧНОГО СПРЯМУВАННЯ У ЗАГАЛЬНООСВІТНІХ ШКОЛАХ, ЛІЦЕЯХ ТА ГІМНАЗІЯХ М. ЖИТОМИРА	426
<i>Н.М. Кураченко</i> ОРГАНІЗАЦІЯ ТЕСТОВОГО КОНТРОЛЮ ЗНАНЬ У СУЧАСНИХ ТЕХНОЛОГІЯХ НАВЧАННЯ З ХІМІЧНИХ ДИСЦИПЛІН	429

Г.О. Лиса, Ю.С. Шелюк ОСОБЛИВОСТІ ВИКОРИСТАННЯ БЛОК-СХЕМ ПІД ЧАС ВИВЧЕННЯ ЗАГАЛЬНОЇ БІОЛОГІЇ У КЛАСАХ ІЗ ПОГЛИБЛЕНИМ ВИВЧЕННЯМ БІОЛОГІЇ	431
Р.К. Мельниченко, Б.В. Гамза ДОСЛІДЖЕННЯ МОТИВАЦІЇ ТА ПРОФЕСІЙНОГО ВИЗНАЧЕННЯ УЧНІВ КЗ «ЖИТОМИРСЬКИЙ ОБЛАСНИЙ ЛІЦЕЙ-ІНТЕРНАТ ДЛЯ ОБДАРОВАНИХ ДІТЕЙ» ЖИТОМИРСЬКОЇ ОБЛАСНОЇ РАДИ	433
Г.М. Міхеєва, С.Л. Геля МЕТОДИКА ВИКОРИСТАННЯ ЗАДАЧ І ВПРАВ ПРИ ВИКЛАДАННІ БІОЛОГІЇ У 7 КЛАСІ	435
О.В. Павлюченко ВИКОРИСТАННЯ ОПОРНИХ КОНСПЕКТІВ ПРИ ВИКЛАДАННІ ПАРАЗИТОЛОГІЇ	437
Т.І. Шевчук, В.М. Шкарупа, Р.П. Піскун, С.М. Горбатюк ОРГАНІЗАЦІЯ НАВЧАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ НА КАФЕДРІ МЕДИЧНОЇ БІОЛОГІЇ ЗГІДНО НОВИХ РОБОЧИХ ПРОГРАМ	438
Е.Д. Шимкович ИСПОЛЬЗОВАНИЕ ОБЛАЧНЫХ ТЕХНОЛОГИЙ ПРИ ИЗУЧЕНИИ ПРЕДМЕТОВ БИОЛОГИЧЕСКОГО ЦИКЛА	440

СЕКЦІЯ 18. МЕДИКО-ПЕДАГОГІЧНІ АСПЕКТИ ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ І СПОРТУ

УДК 796+615.8:[612.275.1:615.835.2]

ГІПОКСИЧНЕ ТРЕНУВАННЯ, ЯК ЗАСІБ ПРОФІЛАКТИКИ ПЕРЕТРЕНОВАНOSTІ ТА РЕАБІЛІТАЦІЇ СПОРТСМЕНІВ

О.О. Виноградов¹, О.І. Гужва², Д.О. Сінакова³

^{1,2,3}Державний заклад «Луганський національний університет імені Тараса Шевченка», пл. Гоголя, 1, м. Старобільськ, Луганська обл., 92703, Україна

Збільшення обсягів та інтенсивності тренувальних і змагальних навантажень на сучасному етапі розвитку спорту обумовлюють пошук нових методів збереження та відновлення фізичної працездатності спортсменів, а також шляхів оптимізації тренувального процесу при підготовці до змагань та у період їх проведення [11; 14; 16].

Перенапруження і перетренованість, які досить поширені в сучасному спорті вищих досягнень явища, що привертали увагу фахівців ще з середини минулого століття, коли тренувальні та змагальні навантаження у спорті не перевищували 30–40% від сучасних [13; 14].

До перетренованості в спортсменів, на думку фахівців, призводять відсутність резервів для подальшого вдосконалення різних компонентів підготовленості, досягнення межі адаптаційних можливостей організму та зниження інтенсивності протікання відновних процесів після надмірних тренувальних і змагальних навантажень [там само].

Гіпоксичне тренування, як засіб профілактики перетренованості та реабілітації спортсменів, привертає увагу фахівців з кінця минулого століття. Так, низка експериментальних робіт переконливо продемонструвало ефективність тренування в умовах штучної та природної гіпоксії. Тренування в гіпоксичних умовах дозволяють істотно поліпшити показники анаеробної працездатності спортсменів, домогтися більш високих спортивних досягнень, сприяють формуванню досконалих адаптаційних механізмів, швидкому відновленню після відповідальних змагань і перешкоджають розвитку перевтоми [1; 2; 5; 7; 8; 12; 15; 18].

При багаторазово повторюваної короточасної гіпоксії або помірної, тривалої гіпоксії, що розвивається поступово, виникає адаптація, яка характеризується змінами, що зачіпають майже усі фізіологічні системи, і супроводжуються спочатку зниженням, а згодом поступовим зростанням фізичної працездатності. Адаптаційні зміни, що виникають з боку дихальної, серцево-судинної, нервової, ендокринної систем та системи крові, спрямовані на забезпечення оптимального функціонування організму в умовах нестачі кисню. Серед найголовніших чинників, що забезпечують підвищення працездатності та розміру максимального споживання кисню, слід віднести підвищену васкуляризацію та пов'язане з нею збільшення капілярного кровотоку в м'язах [9; 10].

Сьогодні гіпоксичне тренування використовується не тільки в спортивній практиці для підвищення фізичної працездатності, воно знайшло своє застосування, як лікувальний та реабілітаційний засіб, при найпоширеніших захворюваннях дихальних шляхів і легень (бронхіальна астма, хронічні неспецифічні захворювання легень), серцево-судинної системи (гіпертонічна хвороба, ішемічна хвороба серця), гінекологічної, ендокринної та акушерської патології [4; 6; 17].

Також, гіпоксичне тренування застосовують, як метод корекції різних функціональних станів здорової людини [3].

Литература

1. Баламутова Н. М. Применение средств гипоксической тренировки у юных спортсменов, специализирующихся в плавании в ластах / Н. М. Баламутова, С. В. Ширяева, Л. В. Шейко // Актуальные научные исследования в современном мире. – 2017. – Вып. 2–4. – С. 6–11.
2. Баламутова Н. М. Гипоксическая тренировка в подготовке пловцов сборной команды юридического университета / Н. М. Баламутова // Физическое воспитание студентов. – 2012. – Т. 3. – С. 11–14.
3. Благинин А. А. Гипоксическая тренировка как метод коррекции пограничных функциональных состояний организма операторов сложных эргатических систем : монография / А. А. Благинин, И. И. Жильцова, Г. Ф. Михеева. – Нижневартовск : Изд-во Нижневарт. гос. ун-та, 2015. – 106 с.
4. Братик А. В. Эффективность интервальной гипоксической тренировки в медицине и спорте / А. В. Братик, Т. Н. Цыганова // Вестник новых медицинских технологий. – 2013 – № 1. – Режим доступа : <https://elibrary.ru/item.asp?id=21055636>
5. Булатова М. М. Среднегорье, высокогорье и искусственная гипоксия в системе подготовки спортсменов / М. М. Булатова, В. Н. Платонов // Спортивная медицина. – 2008. – № 1. – С. 95–119.
6. Глазачев О. С. Адаптация к интервальной гипоксии-гипероксии в реабилитации пациентов с ишемической болезнью сердца / О. С. Глазачев, Е. Н. Дудник, Ю. М. Поздняков // Курский научно-практический вестник «Человек и его здоровье». – 2014. – № 1. – С. 58–64.
7. Зорина Т. Б. Интервальная гипоксическая гиперкапническая тренировка дзюдоистов / Т. Б. Зорина // Известия Уральского государственного университета. – 2009. – № 3 (67). – С. 191–194.
8. Кийко А. Вплив інтервального гіпоксичного тренування на показники фізичної підготовленості кваліфікованих альпіністів / Андрій Кийко, Вячеслав Мулик // Слобожанський науково-спортивний вісник. – 2017. – № 5(61). – С. 59–63.
9. Леонова Е. В. Гипоксия (патофизиологические аспекты) : метод. рекомендации / Е. В. Леонова, Ф. И. Висмонт – Мн. : БГМУ, 2002. – 22 с.
10. Макаренко А. Н. Адаптация к гипоксии как защитный механизм при патологических состояниях / А. Н. Макаренко, Ю. К. Карандеева // Вісник проблем біології і медицини. – 2013. – Вып. 2 (100). – С. 27–32.
11. Нарскин Г. И. Проблемные вопросы восстановления спортсменов в скоростно-силовых видах легкой атлетики / Г. И. Нарскин, Е. В. Гусинец // Здоровье для всех : материалы V Международной научно-практической конференции, г. Пинск, 25–26 апреля 2013 г. – Пинск : ПолесГУ, 2013. – Ч. 2. – С. 203–205.
12. Нудельман Л. М. Интервальная гипоксическая тренировка в игровых видах спорта / Л. М. Нудельман // Теория и практика физической культуры. – 2006. – № 2. – С. 37–38.
13. Платонов В. Н. Перетренированность в спорте / В. Н. Платонов // Наука в олимпийском спорте. – 2015. – № 1. – С. 19–34.
14. Платонов В. Н. Система подготовки спортсменов в олимпийском спорте. Общая теория и ее практические приложения: учебник / В. Н. Платонов. – К. : Олимп. лит., 2015. – Кн. 2. – 770 с.
15. Радченко А. С. Применение естественной и искусственной гипоксии в спортивной тренировке / А. С. Радченко // Обзоры по клинической фармакологии и лекарственной терапии. – 2013. – Т. 11, № 1. – С. 26–32.
16. Третьяк А. Н. Современные средства восстановления работоспособности спортсмена / А. Н. Третьяк // Педагогика, психология и медико-биологические проблемы физического воспитания и спорта. – 2009. – № 10. – С. 249–253.

17. Цыганова Т. Н. Интервальная гипоксическая тренировка в медицине и спорте / Т. Н. Цыганова, А. Г. Малявин, Е. Б. Егорова. – М. : 2003. – С. 293–295.

18. Шестерова Л. Е. Влияние тренировок в среднегорье и высокогорье на физическую подготовленность бегунов на средние дистанции, проживающих в различных климатических условиях / Л. Е. Шестерова, Ту Яньхао // Науковий часопис Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова ; Серія №15. «Науково-педагогічні проблеми фізичної культури». – 2017. – Вип. 8 (90). – С. 53–57.

УДК 796.09:796.322

ПІДВИЩЕННЯ ПОКАЗНИКІВ ТЕХНІЧНОЇ ПІДГОТОВКИ ГАНДБОЛІСТІВ

Д.І. Голуб¹, В.К. Шаверський²

^{1,2}Житомирський державний університет імені Івана Франка, вул. Велика Бердичівська, 40, Житомир, 10008, Україна

Гандбол – це вид спорту, який привертає увагу своєю доступністю, емоційністю, життєрадісністю, можливістю змінити зміст занять залежно від інтересів, віку, стану та рівня фізичної підготовленості [1]. Слід зазначити, що до основних завдань, які стоять перед гандболом, належать гармонійний фізичний розвиток дитини; формування рухових здібностей: сили, витривалості, швидкості, гнучкості, спритності; підвищення працездатності та рухової активності, виховання правильної постави; покращення психічного стану.

На етапі початкової базової підготовки технічна підготовка будується на різноманітному матеріалі з ігрового виду спорту. Спортсмен повинен добре засвоїти технічні прийоми. Такий підхід формує у нього здатність до швидкого засвоєння техніки, що відповідає морфофункціональним можливостям, а надалі забезпечує спортсмену вміння користуватися різними варіантами техніки залежно від тактичних умов конкретних змагань, функціонального стану в різних періодах змагальної діяльності, участю у систематичних за характером змаганнях, адаптація до нових умов змагальної діяльності, підвищенні вимоги до підготовленості та відповідність рівню майстерності команди [1].

Це зумовлює потребу пошуку шляхів підвищення підготовленості гандболістів, які відповідають сучасним умовам змагальної діяльності. Резерви для цього фахівці вбачають в удосконаленні тих сторін підготовленості гандболістів, які є визначальними на певному етапі системи багаторічної підготовки.

Мета роботи – впровадити в навчально-тренувальний процес програму для підвищення показників технічної підготовки гандболістів на етапі попередньої базової підготовки.

Результати дослідження. Для підвищення показників технічної підготовки під час тренування гандболістів була впроваджена програма яка включала комплекс вправ:

1. Ведення м'яча на місці 30 секунд у високому темпі.
2. Ведення м'яча на високій швидкості від 9 метрової лінії до середини майданчика потім виконується передача партнеру який стоїть за серединою майданчика і робить зворотну передачу.
3. Передачі двох м'ячів у трійках на 8 м. утворюючи трикутник. Передачі виконуються двома гандболістами третьому з одночасним переміщенням вперед-назад у діапазоні 2 м. (12 разів по 20 с. з перервою 15 с).
4. Передачі набивного м'яча 1 кг. у трійках на 5 м. з одночасним переміщенням кожного гравця по індивідуальному колу діаметром 1,5 м. (вправи виконуються 6 разів по 30 с. з перервою 10 – 15 - 20 – 25с.).

Наукове видання

БІОЛОГІЧНІ ДОСЛІДЖЕННЯ – 2018

ЗБІРНИК НАУКОВИХ ПРАЦЬ

Підписано до друку 12.03.2018 р.
Формат 60x84/16 Папір офсетний №1.
Гарнітура Adonis C.
Ум. друк. арк. 25,81
Наклад 240 Зам. 3147

ПП "Рута"
10014, Україна, м. Житомир, вул. Мала
Бердичівська 17а *Свідоцтво про внесення в
Державний реєстр
серія ДК №3671 від 14.01.2010*